

Valtiovarainministeriö

OKM lausunto - Valtioneuvoston periaatepäätös valtion kiinteistöstrategiaksi 2030

Valtiovarainministeriö on pyytänyt 10.3.2021 opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntoa valtion kiinteistöstrategisista linjauksista. Linjaukset on muodostettu työryhmän ehdotuksen pohjalta (Ehdotus valtion kiinteistöstrategiaksi 2030, valtiovarainministeriön julkaisuja – 2020:9). Linjaukset on tarkoitus vahvistaa valtioneuvoston periaatepäätökseksi ja ne korvaavat voimassaolevan kiinteistöstrategian vuodelta 2010.

Ehdotus on valmisteltu työryhmässä, jossa opetus- ja kulttuuriministeriön toimialalta oli edustettuna Museovirasto. Opetus- ja kulttuuriministeriö oli edustettuna hankkeen ohjausryhmässä, jonka tehtävänä oli ohjata ja tukea strategian päivittämistä. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimialalta ohjausryhmässä oli edustettuna myös Suomenlinnan hoitokunta. Työryhmä toimi ohjausryhmän sihteeristönä.

Ministeriö lausuu linjausehdotuksista seuraavasti:

Voimassaolevaa kiinteistöstrategiaa vuodelta 2010 pidettiin pääosin toimivana, jonka vuoksi ei pidetty tarpeellisenä kiinteistöstrategian uudistamista kokonaisuudessaan. Opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo, että oli tärkeää päivittää kiinteistöstrategian linjaukset vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä. Erityisesti päivitystyössä on painotettu kiinteistöjen ilmastovaikutusten huomioonottamista siten, että valtion kiinteistöstrategia tukisi Suomen tavoitetta olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä.

Kiinteistöstrategian päämäärä ja omaisuuden strateginen luokittelu

Ministeriö pitää kannatettava sitä, että kiinteistöstrategian avulla pyritään valtion yhtenäiseen omistajapolitiikkaan ja valtion kokonaisedun turvaamiseen. Tätä arvioitaessa tulee linjauksen mukaan ottaa huomioon kaikessa toiminnassa taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristölliset näkökohdat. Opetus- ja kulttuuriministeriö pitää tärkeänä, että valtion kokonaisedun ja vaikutusten arvioinnissa otetaan huomioon myös kulttuurihistorialliset näkökohdat, jotta kulttuuriperinnön vaaliminen toteutuisi siten kuin kohdassa 2 on linjattu. Ministeriö pitää kannatettava kiinteistöjen strategisen luokittelun päivittämistä kohdassa 3 esitetyllä tavalla. Käyttökiinteistöjen omistusta arvioitaessa tulee ottaa huomioon myös omistuksen merkitys kohteiden kulttuurihistoriallisen arvon säilymisen kannalta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo@minedu.fi

Valtion omistajahallinnon kehittäminen

Valtion kiinteistöomistusten hallinnointia on keskitetty erityisesti Senaatti-kiinteistöille ja Metsähallitukselle sekä Väylävirastolle. Ulkoasiainministeriölle on keskitetty ulkomailla sijaitsevien kiinteistöjen omistus, mukaan lukien valtion omistavat kulttuuri- ja tiedeinstituuttien kiinteistöt. Omia tilojaan omistavat sen lisäksi eräät toimijat kuten esimerkiksi Suomenlinnan hoitokunta. Opetus- ja kulttuuriministeriö pitää toimijoiden nykyistä työnjakoa pääosin toimivana. Museoviraston kiinteistöt on siirretty Senaatti-kiinteistöille ja Metsähallitukselle vuonna 2014. Muinaisjäännösten hoitoon ja hallinnointiin liittyviä kysymyksiä ei kuitenkaan kaikilta osin tässä yhteydessä ratkaistu. Ministeriö pitää tärkeänä, että näitä kysymyksiä selvitetään osana kohdan 5 tarkoittamaa jatkovalmistelua. Tämä koskee myös ns. Kiva-kohteiden hoidon ja hallinnoinnin järjestämisestä. Opetus- ja kulttuuriministeriö myös kannattaa valtion kulttuurihistoriallisten omistusten kokonaiskuvan selvittämistä, jotta valtion kulttuurihistoriallista kiinteistökantaa voidaan kehittää tavoitteellisesti ja kokonaisvaltaisesti. Tähän liittyen tulisi myös yhtenäistää haltijavirastojen kiinteistökannan arvioinnin kriteerejä.

Valtion omaisuuden luovuttaminen

Valtion omaisuuden luovuttamisesta on säädetty ns. luovutuslaissa. Kohdan 6 linjauksen mukaan tarpeettomista kiinteistöistä luovutaan. Opetus- ja kulttuuriministeriö pitää tärkeinä linjauksia siitä, että luopumisen lähtökohtana on mahdollistaa kohteiden tarkoituksen mukainen käyttö ja tukea niiden ylläpitoa ja säilymistä. Erityisen tärkeää tämä on kohteissa, joilla on kulttuurihistoriallisia arvoja. Kohdan 7 mukaan omaisuuden kehittämismahdollisuudet on myös selvitettävä. Tässä yhteydessä tulee kiinteistöstrategian ja toimitilastrategian tavoitteita tarkastella kokonaisvaltaisesti ja yhteen sovittaen esimerkiksi kartoittamalla kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten uusia käyttötarkoituksia.

Kiinteistöstrategiatyön ulkopuolelle rajattiin toimitiloihin liittyvät kysymykset, jotka tulevat käsiteltäviksi valtion toimitilastrategian uudistamisen yhteydessä. Opetus- ja kulttuuriministeriö pitää tärkeänä linjausehdotuksen loppuun sisältyvää kirjausta siitä, että kiinteistöstrategiaa ja toimitilastrategiaa on arvioitava tarvittaessa yhtenäisenä kokonaisuutena.

Valtiovarainministeriö on asettanut 15.2.2021 valtion toimitilastrategian uudistamista valmistelevan hankkeen, jonka määräaika päättyy 31.5.2021. Hanketta varten asetettuun työryhmään ei ole nimetty edustajaa opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Ministeriön toimialaa työryhmässä edustaa Museovirasto.

Kiinteistöjen ilmastovaikutukset

Opetus- ja kulttuuriministeriö pitää erittäin tärkeänä ja kannatettava, että valtion kiinteistöstrategiassa korostetaan kiinteistöjen ilmastovaikutusten selvittämistä, seurantaa ja toimia hiilijalanjäljen pienentämiseksi kaikessa toiminnassa. Valtion tulee olla edelläkävijä hiilineutraaliustavoitteen saavuttamisessa. Koska merkittävä osa hiilijalanjäljestä syntyy rakennusvaiheessa ja rakennuksia purettaessa, erityisen tärkeää on päästövähennysten rinnalla panostaa olemassa olevan kiinteistökannan ajantasaiseen korjaamiseen ja kunnossapitoon sekä kestäväen käytön edistämiseen. Tähän viittaa kappaleen alussa todettu elinkaariajattelun, kestäväen kehityksen ja energiatehokkuuden edistäminen, mutta tavoitteen voisi sisällyttää selkeämmin myös varsinaisiin linjauksiin. Tätä tukevat myös Arkkitehtuuripoliittisen ohjelmaehdotuksen (2021) tavoitteet rakentamisen laadusta ja kestävydestä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö puoltaa näillä huomioilla linjausten vahvistamista valtioneuvoston periaatepäätökseksi ja katsoo, että linjaukset on laadittu harkiten ja huolellisesti. Työryhmän muistio täydentää ja perustelee hyvin linjauksia ja niillä tavoiteltavia vaikutuksia.

Kansliapäällikön sijainen, ylijohdaja

Riitta Kaivosoja

Hallitusneuvos

Juho-Antti Jantunen

Liitteet

Jakelu

VM Valtiovarainministeriö

Tiedoksi

Kulttuuri- ja taidepolitiikan osasto